

בבית המשפט העליון

רע"פ 7749/18

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקש: חאלד מוגרבי

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים בעפ"ג 31211-07-18 מיום 17.9.2018, שניתן על ידי השופטים ר' יעקובי, מ' בר-עם ו-א' רון

בשם המבקש: עו"ד אברהם שהבזי; עו"ד שחר ששון

בשם המשיבה: עו"ד רנא חלאילה

החלטה

1. בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (השופטים ר' יעקובי, מ' בר-עם ו-א' רון) בעפ"ג 31211-07-18 מיום 17.9.2018, בגדרו התקבל בחלקו ערעורו של המבקש על חומרת העונש שהושת עליו בגזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (השופט י' מינטקביץ) בת"פ 17430-07-16 מיום 14.5.2018.

2. ביום 30.10.2017 הרשיע בית משפט השלום בירושלים את המבקש, על פי הודאתו, בעבירות של מרמה לפי סעיפים 220(1), 220(2), 220(4) ו-220(5) לפקודת מס הכנסה, התשכ"א-1961; ניכוי תשומות שלא כדין לפי סעיף 117(ב)(6) לחוק מס ערך מוסף התשל"ו-1975 (להלן: החוק); הוצאות חשבוניות מס ללא עסקה בנסיבות מחמירות לפי סעיפים 117(ב)(3) ו-117(ב)(2)(3) לחוק; קיום פנקסי חשבונות כוזבים לפי סעיף 117(ב)(6) לחוק; מרמה ותחבולה לפי סעיף 117(ב)(8) לחוק; ופעולה במטרה להביא להתחמקות של אחר ממס לפי סעיפים 117(ב)(1) ו-117(ב)(2)(3) לחוק.

3. על פי המתואר בכתב האישום המתוקן, בין השנים 2005-2011 עסק המבקש במסחר קמעונאי במסגרת עסק פרטי כבעלותו בשם "עולם המחשבים".

במהלך תקופה זו "מכר" המבקש חשבוניות פיקטיביות לשני מנהליה של חברה נוספת (להלן: החברה), מבלי שמכר להם ולחברה שבבעלותם סחורה כלשהי ומבלי שביצע עימם עסקה, בסכום כולל של כ-5,135,000 ש"ח (כולל מע"מ; ביחס לסכום מע"מ של כ-700,000 ש"ח). זאת, בתמורה לכ-120,000 ש"ח שהועברו לידיו, מבלי שדיווח על הכנסה זו לרשות המסים.

כמו כן, המבקש נהג לפרוע שיקים של החברה בסכום של כ-800,000 ש"ח עבור אחד ממנהליה בתמורה לכ-8,000 ש"ח, וגם על הכנסה זו לא דיווח לרשות המסים.

בכתב האישום המתוקן נטען כי במקביל לאמור עד כה, המבקש יצר מצג שווא בפני רשויות המס, ודיווח על מרבית החשבוניות הפיקטיביות שמכר למנהלי החברה כאילו הן משקפות עסקאות אמת והכנסות אמיתיות. בכדי לבסס את מהימנות מצג השווא בפני רשות המסים, המבקש הגדיל את הוצאותיו שלא כדין בכך "שניפח" סכומים של חשבוניות שקיבל מספקים בגין רכישת סחורה מהם וכן על-ידי זיוף חשבוניות של ספקים מבלי שביצעו עמו כל עסקה. חשבוניות אלה, בסכום כולל של 347,646 ש"ח, נכללו בספרי הנהלת החשבונות של המבקש ובדיווחיו למס הכנסה לשם הקטנת הכנסתו החייבת במס ולשם ניכוי מס תשומות (מע"מ).

4. בגזר דינו עמד בית משפט השלום על הפגיעות שגרמו מעשי המבקש בקופה הציבורית ובערך המוגן של שוויון בנטל המס. בית המשפט הוסיף והדגיש את חשיבותה של ההרתעה מפני ביצוע העבירות שבהן הורשע המבקש, אשר נובעת מעוצמת הפיתוי לבצען והסיכוי הנמוך להיתפס בכך, ומהעובדה שלעיתים עברייני מס אינם משלמים את "מחיר ההוקעה החברתי" שאותו משלמים עברייני רכוש אחרים.

לאחר שבחן את היקפן הכספי של העבירות שבהן הורשע המבקש; את התקופה שבה נעברו ומידת התחכום שבהן; ואת חלקו המשמעותי של המבקש בביצוען, קבע בית משפט השלום כי מתחם העונש ההולם את המעשים נע בין 18 ל-42 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

5. בגזירת עונשו של המבקש בתוך מתחם זה, נשקלו לקולא העובדה כי הודה במיוחס לו ונטל אחריות על מעשיו; חלוף הזמן ממועד ביצוע העבירות ועד להגשת כתב האישום בעניינו של המבקש, לאחר כחמש שנים; וכן נסיבותיו האישיות, ובכללן מצבו הבריאותי המקשה על פרנסתו ומחלתה הקשה של בתו, שנפטרה זמן מה לפני מתן גזר הדין.

מנגד, נשקלו לחומרא העובדה כי המבקש "לא הסיר את מחדליו" ולא שילם את חובותיו לרשויות; וכן הרשעותיו הקודמות בעבירות של תקיפת בת זוג ופרסום הסתה לגזענות, אשר בגינן נגזרו עליו 11 חודשי מאסר בפועל ומאסר מותנה.

לאור שיקולים אלו, גזר בית משפט השלום על המבקש 21 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו; 6 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור עבירת פשע לפי חוק מס ערך מוסף או פקודת מס הכנסה למשך שלוש שנים; 3 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור עבירת עוון לפי חוק מס ערך מוסף או פקודת מס הכנסה למשך שלוש שנים; וקנס בסך 50,000 ש"ח או 4 חודשי מאסר תמורתו.

6. המבקש ערער לבית המשפט המחוזי על הרשעתו ועל חומרת העונש שהושת עליו, אך במהלך הדיון בעניינו חזר בו מערעורו על הרשעתו.

בערעורו על חומרת העונש טען המבקש, בין היתר, כי מתחם העונש שנקבע בעניינו לא התבסס על בחינת מדיניות הענישה הנהוגה ואף חרג ממנה, וזאת מאחר שבמקרים אחרים אשר דומים בנסיבותיהם לעניינו הושתו עונשים מקלים בהשוואה לזה שנגזר עליו. המערער הוסיף וטען בהקשר זה כי מתחם הענישה שנקבע מחמיר ביחס לנסיבות ביצוע העבירות שבהן הורשע, ובכללן שיעור הנזק שנגרם לקופת המדינה וחלקו השולי בביצוע העבירות.

בנוסף טען המערער כי העונש שנקבע בתוך המתחם אינו מבטא התחשבות מספקת בנסיבותיו המקלות, ובכלל זה העובדה שלדבריו הסיר את המחדל ופרע את חובותיו לרשויות עובר למתן גזר הדין ונסיבותיו האישיות.

7. בפסק דינו ציין בית המשפט המחוזי כי לא מצא טעות בגזר הדין של בית משפט השלום, "וזאת הן בנוגע למתחם הענישה והן במה שקשור לעונש המתאים בנסיבות העניין, הגם שנגזר על הצד הגבוה", אך עם זאת, החליט להעניק משקל רב

יותר לנסיבותיו האישיות של המערער ולהקל בעונש המאסר בפועל שנגזר עליו, כך שיעמוד על 18 חודשים.

8. המבקש לא הסתפק בהקלה האמורה ופנה לבית משפט זה בבקשת רשות ערעור, המכוונת גם היא כלפי חומרת עונש המאסר שהושת עליו.

9. בבקשתו חוזר המבקש על טענותיו כפי שהובאו בפני בית המשפט המחוזי, ובפרט, על הטענה שכבר הסיר את מחדלו ועל כן יש להקל בעונשו. לשיטת המבקש, בית המשפט המחוזי לא עמד בחובת ההנמקה המוטלת עליו, ועל כן יש מקום להעניק לו רשות ערעור ב"גלגול שלישי".

10. המשיבה מתנגדת לבקשה. לשיטתה, העונש שהושת על המבקש מקל ביחס לחומרת העבירות שבהן הורשע, ועל כן עניינו אינו מצדיק מתן רשות ערעור "בגלגול שלישי".

באשר לטענתו של המבקש כי הסיר את מחדלו, עומדת המשיבה על כך שהתשלום שהעביר לפקיד השומה בחודש יולי 2018, זמן קצר לפני מתן גזר הדין בעניינו, זניח ביחס לחובותיו לרשויות.

בפרט מבהירה המשיבה כי על פי רישומיה, למבקש חוב למנהל מע"מ העומד על למעלה ממיליון ש"ח אשר לא שולם אף באופן חלקי; ויתרת חובותיו לפקיד השומה בגין מס שלא שולם עד כה עומדת על למעלה מחצי מיליון ש"ח. בהקשר האחרון טוענת המשיבה כי בחישוב שהציג המבקש בפני בית המשפט לצורך הערכת חובו לפקיד השומה חסרים נתונים בסיסיים להערכת החוב, כגון התפלגות הכנסותיו והמס השולי בו הוא חייב.

11. דין הבקשה להידחות.

12. כידוע, רשות ערעור על חומרת העונש תינתן רק במקרים נדירים במיוחד, שבהם ניכרת סטייה משמעותית ממדיניות הענישה המקובלת בנסיבות העניין (רע"פ 9938/17 דהאן נ' מדינת ישראל (1.1.2018)).

עניינו של המבקש אינו נמנה עם מקרים חריגים אלה.

מעיון בבקשה ובנספחיה עולה כי עיקר טענות המבקש המתייחסות לחומרת העונש נשקלו על ידי הערכאות הקודמות, ואף הובילו להקלה בעונשו בערעור בפני בית המשפט המחוזי. לאחר בחינת מכלול נסיבות העניין, לרבות חובותיו הכבדים של המבקש לרשויות המס, אני סבור כי העונש שהושת על המבקש אינו מחמיר כלל ועיקר, וודאי שלא באופן אשר מצדיק מתן רשות ערעור "בגלגול שלישי".

למעלה מן הצורך אבהיר כי לא מצאתי ממש בטענת המבקש שלפיה בית המשפט המחוזי לא עמד בחובת ההנמקה בפסק דינו. קביעתו של בית המשפט המחוזי כי לא חלה טעות בגזר דינו של בית משפט השלום ניתנה לאחר דיון בנוכחות הצדדים ותוך התייחסות לשיקולים שעמדו בבסיס גזר הדין. די בכך כדי לקיים את חובת ההנמקה המוטלת על בית המשפט המחוזי, אשר אינה כוללת דרישה שיחזור שוב במילותיו על הדברים שנקבעו בפסק דינו של בית משפט השלום (השוו רע"פ 5605/11 כהן נ' מדינת ישראל (31.7.2011)).

13. סוף דבר, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, כ"א בכסלו התשע"ט (29.11.2018).

ש ו פ ט